

Uvodnik • Editorial

Drage čitateljice i čitatelji,

ovaj broj časopisa donosi pet studija. Janelle Mathis tematizira tri suvremene interpretacije tradicionalnih priča koje su objavljene u obliku slikovnice. Drevne priče poprimaju nova značenja, aktualna u suvremenom društvu i kulturi, te tako povezuju različita razdoblja i nacionalne kulture. Stoga su iznimno važne za individualni i društveni razvoj. Nikola Novaković u svom se radu oslanja na Bahtinovu teoriju karnevaleskog u analizi humora u stripu *To je Filarmo*, Nick belgijskih autora Hermanna Huppena i Morphéea. Također razmatra intertekstualne veze toga stripa sa serijalom *Little Nemo in Slumberland* [Mali Nemo u Drijemozemskoj] Winsora McCaya. Autor zaključuje da Nickova putovanja nemogućim prostorima upućuju na „privremenu karnevalsку subverziju tradicionalnih struktura karakterističnih za svijet odraslih“.

Marija Andraka provela je analizu hrvatskih prijevoda *Pinokija*, oslanjajući se na hipotezu ponovljenoga prijevoda. Poredbena analiza pojedinih prijevoda s obzirom na različite metode prevođenja kulturno specifičnih jedinica pokazuje ujednačenost svih prijevoda u odnosu na sadržaj te da su glavni razlozi ponovnoga prevođenja osuvremenjivanje stila i jezika. Kristina Slunjski u svom radu donosi pregled likova suvremenoga hrvatskoga dječjega romana koji nose obilježja proizvođača iz popularne kulture, osobito njezine spektakularnosti.

Rubriku *Studije* zaokružuje rad Jelene Vignjević i Bernardine Petrović o knjižici Bogoslava Šuleka *Naputak za one, koji uče čitati* (1850). Riječ je o metodičkom priručniku koji je unio bitne promjene u praksi opismenjavanja djece (i odraslih) u onodobnoj Hrvatskoj. Usپoredno je objavljena i *Mala čitanka za početnike* istoga autora. Članak se osvrće i na tu knjižicu, a ona je u cijelosti prenesena u rubrici *Baština*, s uvodnim tekstrom Jelene Vignjević.

U rubrici *Građa* nalazi se prvi objavljeni rad Ivane Brlić-Mažuranić, „Sajam u Bosni“ iz 1900. godine. Taj je novinski članak otkrila Dubravka Zima, našla dokaze o autorstvu i o tom napisala i uvodni tekst koji donosimo uz prijepis članka i faksimile novinskih stranica.

U rubrici *Razgovor* predstavljamo Ljerku Marković Gotovac, dugogodišnju urednicu zvučnih izdanja za djecu u diskografskoj kući Jugoton, danas Croatia Records. S njom je razgovarala Ivana Božović.

Rubrika *Prikazi* sadrži tek nekoliko osvrta na novije publikacije, a rubrika *Kronika* od ovoga će broja uglavnom donositi vijesti koje su povezane s djelatnošću Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti (HIDK). U ovom broju nalazimo obavijest

o godišnjoj skupštini HIDK, o znanstvenom skupu *Djetinjstvo poezije i poezija djetinjstva*, o 14. međunarodnoj znanstvenoj konferenciji *The Child and the Book* te popis nagrađenih naslova hrvatske dječje književnosti i slikovnica u 2018. godini. Ubuduće namjeravamo objavljivati kratke zabilješke o sudjelovanju članova HIDK na znanstvenim skupovima i drugim aktivnostima. Izvješća članova HIDK prikupljamo na e-adresu kronika@librietliberi.org. Također, pozivamo sve naše čitatelje koji još nisu naši članovi, a žele se pridružiti Udruzi, da se jave tajništvu HIDK na e-adresu udrugaHIDK@gmail.com.

Smiljana Narančić Kovač

Dear Readers,

This issue of *Libri & Liberi* includes five papers. Janelle Mathis writes about three contemporary interpretations of traditional tales published in picturebook form. Ancient tales adopt new meanings, relevant in present-day society and culture, and thus connect different historical periods and national cultures. They are hence highly significant for both personal and community development. Nikola Novaković draws on Bakhtin's theory of the carnivalesque in his study of humour in the Belgian comic *Ça, c'est Filarmo, Nic* by Hermann Huppen and Morphée. Its intertextual connections with the American early 20th century series *Little Nemo in Slumberland* by Winsor McCay are also considered. The author concludes that Nick's stories reveal "a temporary carnivalesque subversion of traditional structures that dominate the adult world".

Marija Andraka focuses on Croatian translations of *Pinocchio* in relation to the retranslation hypothesis. She performs a comparative analysis of strategies used in individual texts to translate culture-specific items, and takes into account the ideological contexts in the periods when the new translations appeared. Her findings show that the analysed texts are similar in their transfer of content and that the main reason for the retranslations was to adjust the style and language expression to contemporary child readers. In the fourth paper, Kristina Slunjski studies contemporary Croatian children's novels and offers an overview of characters that exhibit features related to popular culture, especially its spectacularity.

The *Papers* section is rounded off by Jelena Vignjević's and Bernardina Petrović's work on *Naputak za one, koji uče čitati* [Instructions for Those Who Are Learning to Read] (1850) by Bogoslav Šulek. This didactic guide for teachers made a change in the practice of teaching literacy in Croatia at that time. The paper also mentions Šulek's *Mala čitanka za početnike* [A Little Reader for Beginners] published in parallel. This booklet, a practical reader for learners, is reprinted in full in the section *Dusty Covers*, with an introduction by Jelena Vignjević.

The *Fact File* section shows the first published (newspaper) article by Ivana Brlić Mažuranić (1874–1938), the most appreciated Croatian children's author. This article was recently discovered by Dubravka Zima, who has also written an accompanying explanatory text. For the first time after quite a gap, we have an interview again. Ivana Božović talks to Ljerka Marković Gotovac, an editor of recordings for children at the biggest discography company in Croatia in the 1970s and 1980s.

There are not many book reviews in this issue, but we hope to make up for it in the future. The section *Events* has slightly changed. Starting with this issue, it primarily focuses on the activities of the Croatian Association of Researchers on Children's Literature (CARCL), hoping to provide information on Croatian projects that could perhaps also be of interest to a wider community of researchers abroad. This time, you can find short reports on two conferences co-organised by CARCL, one of them being

the CBC2019. We will continue to publish information that might be useful, such as, in this edition of *Events*, the award-winning titles of Croatian children's books in 2018.

Hoping to develop our collaboration further, I am sincerely inviting you to share your research with us and send us papers and other contributions for future issues of *Libri & Liberi*.

Smiljana Narančić Kovač